

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3044/05
17.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića, Slobodana Dražića i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužilje AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tuženih: BB, čiji je punomoćnik BA, VV i GG, čiji su punomoćnici advokati BV i BG, radi duga, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž.br. 75/2005 od 8.07.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 17.05.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija tuženih, PREINACUJE presuda Okružnog suda u Novom Sadu Gž.br. 75/2005 od 8.07.2005. godine, ODBIJA kao neosnovana žalba tužilje i POTVRĐUJE presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P. broj 649/2003 od 24.09.2004. godine, kojom je kao neosnovan odbijen tužbeni zahtev tužilje za obavezivanje tuženih da joj isplate svaki po 203.409,94 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, kao i eventualni tužbeni zahtev za isplatu nagrade za zastupanje prema ATRCG obavezivanjem tuženih da solidarno isplate tužilji iznos od 7.137,20 EURA sa zakonskom kamatom od presuđenja do isplate (stav 2. izreke prvostepene presude) i rešenje o troškovima spora sadržano u stavu 1. izreke prvostepene presude.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P. broj 649/2003 od 24.09.2004. godine, stavom prvim izreke, prvo, drugo i trećetuženi su obavezani da tužilji solidarno isplate iznos od 56.620,11 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 10.12.2003. godine do isplate; kao i da joj na ime naknade troškova spora isplati iznos od 43.979,60 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, sve u roku od 15 dana i pod pretnjom prinudnog izvršenja. Stavom drugim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužilje kojim je tražila da se svaki od tuženih obaveže na isplatu ugovorene naknade za zastupanje u parnici P. 81/95 pred Osnovnim sudom u Herceg Novom na iznos od po 203.409,99 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, kao i eventualni tužbeni zahtev za isplatom nagrade za zastupanje prema AT RCG i to svi tuženi solidarni u iznosu od ukupno 7.137,20 EURA, sa zakonskom kamatom od dana presuđenja do isplate.

Pravosnažnom presudom Okružnog suda u Novom Sadu Gž broj 75/2005 od 8.07.2005. godine, usvojena je žalba tužilje i preinačena presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P. broj 649/03 od 24.09.2004. godine, tako što je svaki od tri tužena obavezan na isplatu iznosa od po 203.409,99 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 24.09.2004. godine pa do isplate, kao i na solidarnu naknadu troškova ovog parničnog postupka u iznosu od 124.465,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 24.09.2004. godine pa do isplate, sve u roku od 15 dana i pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene pravosnažne drugostepene presude, tuženi su izjavili blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost navedene drugostepene presude u smislu člana 386. ZPP, Vrhovni sud je našao da je revizija tuženih osnovana zbog pogrešno primenjenog materijalnog prava. Stim što donošenjem drugostepene presude nije učinjena apsolutno bitna povreda iz noveliranog člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, niti pak bitna povreda iz noveliranog člana 354. stav 2. tačka 14. ZPP na koju se u reviziji ukazuje, obzirom da njeno obrazloženje sadrži razloge o svim bitnim činjenicama.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilja je po profesiji advokat iz Herceg Novog, gde je u parničnom postupku koji se vodio pred Osnovnim sudom u Herceg Novom u predmetu P. broj 81/95 zastupala ovde tužene, u tom sporu tužioce, kao njihov punomoćnik; a radi predaje u posed i raspolaganje dela nepokretnosti – kuće. Povodom te parnice, ovde parnične stranke su dana 12.12. 1996. godine zaključile pojedinačne ugovore o zastupanju, sa istom sadržinom, kojima su za punomoćnika iz reda advokata – ovde tužilju, ugovorili nagradu u visini od 20% od vrednosti njihovog suvlasničkog dela na ime zastupanja u navedenom parničnom predmetu i na ime provizije za otuđenje nekretnine koja je bila predmet tog spora. Konstatujući u članu 4, da je ugovor sačinjen na osnovu članova 3. i 12. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata. Navedeni parnični postupak P. broj 81/95 pravosnažno je okončan presudom Višeg suda u Podgorici Gž. broj 1508/98 od 12.11.1999. godine, kojom je preinačena prvostepena presuda i usvojen tužbeni zahtev tužilaca (ovde tuženih) i dosuđeni im troškovi tog spora u iznosu od 10.706,08 dinara. Nakon što su se upoznali sa sadržinom ove drugostepene presude (u odnosu na koju je potom odbijena revizija tužene presudom Vrhovnog suda Republike Crne Gore Rev. 137/2000 od 23.10.2001. godine), ovde tuženi su dana 11.01.2000. godine predali u navedenom predmetu pismenu izjavu o opozivu punomoćja svom advokatu – ovde tužilji za zastupanje u tom predmetu. Taj isti opoziv punomoćja, uz obaveštenje da odustaju od prodaje te svoje nepokretnosti, tuženi su uručili i ovde tužilji

dana 12.01.2000. godine. Kasnije su joj ponudili navedeni novčani iznos dosudene naknade troškova tog spora koje su prinudno naplatili, ali je tužilja to odbila. Na osnovu nalaza i mišljenja sudskog veštaka ekonomsko-finansijske struke od 10.12.2003. godine, prvostepeni sud je utvrdio visinu naknade troškova spora iz navedene parnice Osnovnog suda u Herceg Novom (pravosnažno okončane navedenom drugostepenom presudom) od 10.706,08 dinara, valorizovanu sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od dana donošenja drugostepene presude do dana veštačenja, od ukupno 56.620,11 dinara. Takođe je veštačenjem preko sudskog veštaka građevinske struke iz Herceg Novog, utvrđena i vrednost nepokretnosti tuženih koja je bila predmet navedenog spora a koja predstavlja u stvari jedan poslovni prostor površine od 29,68 m², u iznosu od 109.697,28 DM, a što predstavlja po nalaženju drugostepenog suda iznos od 56.087,32 EURA odnosno 3.589.588,40 dinara. Tako da suvlasnički udeo svakog od tri tužena od 1/3 idealnih delova iznos 1.196.529,40 dinara.

Polazeći od izloženog utvrđenog činjeničnog stanja i činjenično-pravnog zaključka da je tužilja za tužene izvršila ugovorene poslove zastupanja u navedenom parničnom postupku pred Osnovnim sudom u Herceg Novom, dok joj nisu opozvali punomoćje, za koje joj oni nisu isplatili nagradu ugovorenu shodno odredbi člana 3. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata u procentualnom iznosu; drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu. Dosudivši tužilji od svakog tuženog kao suvlasnika sa udelom od 1/3 delova navedene nepokretnosti - poslovnog prostora iz Herceg Novog, iznos od po 203.409,99 dinara, kao novčanu protivvrednost 17% od vrednosti te nepokretnosti, za koji objašnjava da predstavlja razliku između ugovorenih 20% nagrade i agencijske provizije za promet nepokretnosti od 3%. Sa pravnom argumentacijom zasnovanom na pravnom zaključku o dozvoljenosti procentualnog ugovaranja nagrade za (obavljeni) rad advokata u smislu odredbe člana 3. Tarife o nagradama i naknadama za rad advokata Republike Crne Gore ("Sl. list RCG" broj 18/02), važeće u vreme donošenja drugostepene odluke.

Sa pravnog stanovišta Vrhovnog suda drugostepeni sud je pogrešno primenio materijalno pravo donoseći pobijanu presudu. Ne samo zato što je primenio Tarifu o nagradama i naknadama troškova za rad advokata ("Sl. list RCG", broj 18/2002 od 29.03.2002. godine) važeću u vreme donošenja drugostepene presude, umesto da primeni Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Sl. list SRCG broj 18 od 15.05.1991. godine) koja je važila u vreme nastanka ugovornog odnosa odve parničnih stranaka i koja se primenjuje na ovaj odnos nastao u Republici Crnoj Gori. Kojom je takođe, članom 3. stav 2. bila predviđena mogućnost procentualnog ugovaranja nagrade za rad advokata u vršenju advokature (bez limitiranja). Već stoga što je navedenim ugovorom stranaka o sporazumno ugovorenoj procentualnoj nagradi advokatu - ovde tužilji za rad koji je i obavio u navedenom sudskom parničnom postupku, a koja je za parametar imala vrednost predmetne nepokretnosti; povređeno načelo ekvivalentnosti - jednake vrednosti uzajamnih davanja iz odredbe člana 15. Zakona o obligacionim odnosima, kao jednog od osnovnih opštih načela obligacionog prava, od koga učesnici polaze u zasnivanju dvostranih ugovornih odnosa. Obzirom da bi tužilja tako ugovorenom nagradom bila enormno nagrađena. Zapravo, Vrhovni sud smatra da ugovorena nagrada koja je tužilji dosuđena drugostepenom presudom, ne bi bila ekvivalent vrednosti njenih advokatskih usluga, pruženih u navedenom parničnom postupku, obzirom da nije izvršena i prodaja nepokretnosti. Zato odredba člana 15. ZOO derogira navedeni sporazum odve parničnih stranaka o visini ugovorene nagrade. Sledom čega je sa pravnog aspekta Vrhovnog suda neosnovan ovako opredeljeni tužbeni zahtev tužilje, kao i njen eventualni tužbeni zahtev za isplatom nagrade u visini važeće AT RCG u vreme donošenja drugostepene presude, za solidarnom isplatom iznosa od 7.137,20 EURA. Stoga je preinačio drugostepenu presudu potvrdivši prvostepenu presudu u tom odbijajućem delu, u stavu drugom izreke; zato što je stavom prvim izreke prvostepene presude tužilji dosuđen adekvatan novčani ekvivalent vrednosti njenih advokatskih usluga.

Prvostepeni sud je pravilno odlučio i o naknadi troškova spora u smislu članova 154. stav 1. i 155. ZPP, obzirom na srazmerni uspeh tužilje u sporu. Sledstveno tome, Vrhovni sud je to rešenje prvostepenog suda potvrdio, prilikom donošenja ove presude; shodno svom procesnom ovlašćenju iz čl. 166. stav 2. ZPP. Imajući pritom u vidu da tuženi nisu opredeljeno zahtevali naknadu troškova revizije, u smislu člana 164. stav 2. u vezi stava 1. ZPP.

Sa svih izloženih razloga Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude i smislu odredbe člana 395. stav 1. ranije važećeg ZPP, u vezi člana 491. važećeg ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/2004 od 22.11.2004. godine).

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice,

Mirjana Vojvodić

st